

Zrtvovani Za Srbiju?

Author: [IWPR Balkans](#)

Porodice radnika Radio Televizije Srbije, koji su poginuli u toku NATO bombardovanja, optuzile su rukovodstvo ove televizijske stanice da je namerno zrtvovalo zivote osoblja zbog politike. Bes javnosti je toliki da se govori o tome da ce sam rezim morati n

Porodice radnika poginulih 23.aprila, u toku NATO bombardovanja, postavile su 23.oktobra komemorativni kamen u obliku suze ispred unistene zgrade Radio Televizije Srbije (RTS). Na njemu pise: "Sesnaest zrtvovanih, u vecnom miru" .

Ovaj slucaj sestnaestorice radnika ima mucnu istoriju. U poslednjih nekoliko meseci doslo je do duela izmedju porodica ubijenih, koji optuzuju RTS da je namerno zrtvovala svoje osoblje i rukovodstva ove televizijske stanice. Postavlja se vise neprijatnih pitanja na koja, do sada, rezim Slobodana Milosevica nije uspeo da odgovori.

Mirjana Stoimenovski, majka jedne od zrtava, rekla je da su njihovi najmiliji poginuli kao "zrtve jedne surove politike koju emituje RTS, i koja je stavila zivote svojih radnika potpuno nepotrebno i svesno na oltar NATO-a". Javnost je ubedjena da su porodice poginulih radnika u pravu: rezim je zrtvovao radnike RTS-a da bi povecao anti-NATO raspolozenje u narodu za vreme bombardovanja.

Niko od strane RTS-a nije pristustvovao polaganju kamena prosle subote, na skupu od nekoliko stotina rodjaka, prijatelja i gradjana. Nisu se mogli primetiti ni poznati novinari drzavne televizije. RTS je dan kasnije objavila vest o ovom dogadjaju, za vreme vecernjeg dnevnika.

Uprkos opasnosti, za vreme trajanja NATO napada Beogradjani su masovno izlazili na ulice da vide posledice bombardovanja. U toku dva i po meseca intenzivnih vazdusnih napada, u Beogradu je poginulo svega nekoliko ljudi, sa izuzetkom noci kada je bombardovana RTS (pored sesnaest poginulih, dvoje se vode kao nestali, dok je povredjenih bilo preko deset).

Rezimski mediji su poginule radnike televizije na brzinu proglasili novinarima, iako nijedan od njih to nije bio. Cilj je bio da se uzbudi stampa, prvenstveno medjunarodna koja je narocito osetljiva na ubijanje novinara. Milosevic je ocigledno ocekivao da ce ovim nesto postici. Ali tu je nastao problem : kako se desilo, pitala se javnost, da su ovi ljudi bili u zgradi RTS u vreme kada su sirene objavile pocetak vazdusne opasnosti i kada je RTS, vitalni deo Miloseviceve propagandne masine, bila poznata kao jedan od ciljeva NATO?

Medjutim, tu je bio i jos jedan dodatni razlog za sumnju. Nije bilo nikoga na Novom Beogradu, u zgradi Miloseviceve Socijalisticke partije i prostorijama Televizije Pink i Radio Kosave, kada je ona bila pogodjena. Novosadska televizija sravnjena je sa zemljom, pa ipak niko nije poginuo. Nije bilo poginulih u vreme razaranja vise od deset televizijskih repetitora sirom Srbije.

Dve nedelje po zavrsetku bombardovanja, porodice poginulih iz RTS-a su se javno upitale zasto je RTS predstavljala presedan. Usledile su serije clanaka po nezavisnim novinama, u kojima su se mogla procitati razna svedocenja ocevidaca.

Mnoga svedocenja optuzuju sefove RTS, direktora Dragoljuba Milanovica i urednika Milorada Komrakova, koji su funkcioneri Socijalisticke partije, da su zabranili zaposlenima iz nocne smene da napuste zgradu. Takodje ima svedoka koji tvrde da su Milanovic i Komrakov napustili zgradu pre nego sto je bombardovana u dva sata ujutro.

Kada se Komrakov vratio, ubrzo nakon bombardovanja, radnici televizije su ga fizicki napali. Od tekih ozleda spasilo ga je obezbedjenje Televizije.

Komrakov je jedini odgovorio na optuzbe, ali ne pre polovine septembra. On je kritikovao medije sto su na takav nacin pisali o ljudima "koji su položili svoje zivote braneci istinu". On je takodje tvrdio da ne zna nista o optuzbama koje je objavila nezavisna stampa, jer je u to vreme bio na odmoru i nije citao novine.

Zapanjene Komrakovom izjavom da nije bio "informisan", porodice poginulih zatrazile su od njega da kaze istinu i prizna svoju krivicu. Naravno, on to nije ucinio.

Drzavni zvanicnici nastavili su da upotrebljavaju tragediju RTS-a u propagandne svrhe na najmorbidniji nacin, upotrebljavajuci u tu svrhu udarne informativne emisije. Sto je jos gore, izgleda da vlasti koriste ovaj slucaj u aktuelnom konfliktu sa politickim protivnicima.

Tako je RTS objavila 26.septembra da su ucesnici beogradskih protestnih marseva bacali kamenje na zgradu, koja se jos uvek upotrebljava, kao i na osmrtnice poginulih koje su jos uvek okacene na ulaznim vratima. Ovi protesti, organizovani od strane opozicionog bloka Savez za promene, a u toku su od 21.septembra. Na njima se traze ostavke Milosevica.

"Ili im je zao sto RTS nije razorena do kraja, ili im je cilj da ucitkaju istinu o zlocinima NATO. Oni su bacali kamenje cak i na smrtovnice heroja koji su ovde izgubili svoje zivote radeci,dok su oni (demostranti) prizivali bombe na Beograd", culo se u jednom komentaru RTS.

Porodice poginulih odgovorile su na ovo otvorenim pismom koje su objavili nezavisni mediji, u kome se kaze da bi rukovodstvo Televizije trebalo pokazati bar malo postovanja prema mrtvim.

"Sesnaest nevinih ljudi poginulo je od NATO bombardovanja koje su navodili vasi ekrani recima 'Mi smo u Takovskoj 10, a vi sami odredite koordinante'", pisali su oni. Drzavni i pravosudni organi se jos nisu direktno pridruzili medijskoj borbi, ali opste je uverenje da je to u domenu njihove delatnosti. Pritisak javnosti ne jenjava.

Izvori bliski rezimu nagovestavaju da vlast oseca da ce morati nesto da zrtvuje da bi se smirila javnost. Ovo zrtvovanje cinice deo 'paketa generalne cistke' unutar vladajucih krugova, koju trenutno, kako saznajemo, spremaju Milosevic i njegova zena.

Ovo ciscenje ce se desiti istovremeno sa pojacavanjem pritiska na opoziciju, nezavisne medije i gradjane. Ocekuje se saopstenje da ce neki clanovi drzavnog rukovodstva uskoro biti otpusteni.

Svaki put kada Milosevic menja svoje osoblje na TV, on dovodi jos gore ljude na vlast. Za njih "sesnaest zrtvovanih" nece predstavljati nista vise od norme koju treba prebaciti.

Vlado Mares je dopisnik Instituta IWPR iz Beograda.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/zrtvovani-za-srbiju>